

TAKT, TAKTOVÉ OZNAČENIE PREDTAKTIE

Takt v hudbe **udáva striedanie prízvučných a neprízvučných nôt**, čiže rytmus skladby.

Takt skladby je určený na začiatku skladby (za kľúčom a predznamenaním) dvoma číslami.

Takty označujeme zlomkovým číslom, v ktorom:

horné číslo označuje počet dôb v takte

a **dolné číslo označuje hodnotu počítacej jednotky**, teda jednej doby.

JEDNODUCHÉ TAKTY sú dvojdobé a trojdobé.

Každý takt sa začína prízvučnou dobou, to znamená, že prvú dobu hráme silnejšie ako ostatné.

DVOJŠTVRŤOVÝ:

2 počet dôb (počítame do dva)

4 hodnota jednej doby (počítame štvrt'ové noty ako jedna doba /prvá/)

TROJŠTVRŤOVÝ:

3 (počítame do tri)

4 (počítame štvrt'ové noty)

DVOJOSMINOVÝ:

2 (počítame do dva)

8 (počítame osminové noty ako jedna doba /prvá/)

TROJOSMINOVÝ:

3 (počítame do tri)

8 (počítame osminové noty)

V dvojdobom takte je prízvuk na prvej dobe a druhá doba je neprízvučná.

V trojdobom takte je prízvuk na prvej dobe, druhá a tretia doba sú neprízvučné.

Zložením jednoduchých taktov vzniknú **ZLOŽENÉ**.

Z dvoch dvojdobých dostaneme štvordobý takt a z dvoch trojdobých dostaneme šesťdobý takt.

V zložených taktoch máme dva prízvuky.

V štvordobom takte je hlavný prízvuk na prvej dobe a vedľajší na tretej dobe,

v šesťdobom takte je hlavný prízvuk na prvej dobe a vedľajší na štvrtej dobe.

ŠTVORŠTVRŤOVÝ:

4 (počítame do štyri)

4 (počítame štvrt'ové noty)

Štvorštvrt'ový takt sa často označuje namiesto číslic písmenom "C"

ŠEŠŤOSMINOVÝ:

6 (počítame do šesť)

8 (počítame osminové noty)

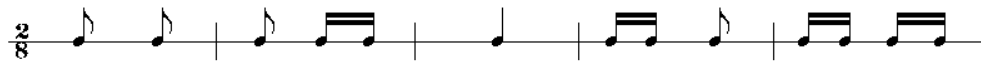
Štvrt'ové takt počítame takto: (jedna počítacia doba je štvrt'ová nota)

$\frac{2}{4}$
prvá druhá pr - vá druhá pr - vá - dru - há pr - vá - dru - há pr - vá dru - há

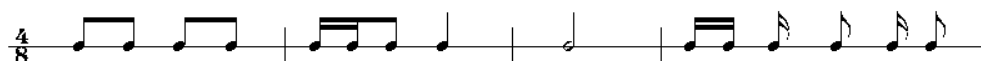
$\frac{3}{4}$
prvá druhá tretia 1,2 3 pr - vá 2 tre - tia pr - vádruhátre - tia prvá 2,3

$\frac{4}{4}$
prvá 2 3 4 1 2,3 4 1,2,3,4 prvá dru - hátre - tia - štvr - tá

Osminové takt počítame takto: (Jedna počítacia doba je osminová nota)

$\frac{2}{8}$
prvá druhá prvá dru - há pr - vá druhá pr - vá - dru - há

$\frac{3}{8}$
prvá druhá tretia prvá dru - há 3 1,2 tre - tia pr - vádru - há 3

$\frac{4}{8}$
prvá 2 3 4 pr - vá 2 3,4 1,2,3,4 pr - vá dru - hátre - tia 4

$\frac{6}{8}$
prvá 2 3 4 5 6 1 dru - há 3 4 5 6 1,2 3 4 5,6

Doby slabikujeme pravidelne tak, ako tikajú hodiny.

Menej často sa vyskytuje **TROJPÓLOVÝ TAKT:**

3 (počítame do 3)

2 (počítame pólóvé noty)

PREDTAKTIE je neúplný takt, ktorý sa môže nachádzať na začiatku skladby.

Zvyšné noty taktu sa obyčajne nachádzajú na konci skladby (alebo nejakej jej ucelenej časti).

3. doba

posledný takt

1. a 2. doba

RYTMICKÉ CVIČENIA: zatlieskaj, zaťukaj, zahraj na zvonkohre, „zaspievaj rytmus“ (podľa možnosti)

3/4

4/4

4/4

4/4

6/8